

heden af Anvendelsen af de 33½ Million Kr. for de jydsk-synske Baners Vedkommende. Naaget jeg har paavist, at en stor Del af de 33½ Mill. ikke kunne give nogen egentlig Rente, fordi de ere anvendte til Baner, der nylig ere byggede eller endnu ikke færdige, vil jeg dog sige, at Tidrummet 1873—84 begyndte med en Rente paa denne Konto af 2 pCt., og den gav i Aaret 1882—83 af Kapitalen, der indstod den 1ste April 1882, en Rente af 1½ pCt., saa hele Renten er altsaa, naar vi se paa det første og det sidste af Aaret, kun gaet ned med ½ pCt. trods den Del af de 33 Mill., som midlertidig har været urentabel. Naar jeg nu spørger, hvad vilde der foruden, hvad der er indkommet af de jydsk-synske Baner i disse 10 Aar, have været at tilsvare for Staten, hvis Beløbet havde været forrentet og afdraget med 4½ pCt., maa Svaret være, at det vilde have udgjort 4,288,000 Kr. Lægger man dette til Udgiften i Anledning af de sjællandske Baner, som var 740,000 Kr., vil man se, at 4½ pCt.-Systemet vilde have givet en Udgift for Statskassen i disse 10 Aar af 5,028,000 Kr. eller aarlig 503,000 Kr., men der er anvendt 86½ Mill. Kr., og selvfølgelig er der udgivet 81½ Mill. Kr. mere i disse 10 Aar, end der efter 4½ pCt.-Systemet — og jeg paaftaar fremdeles, at dette System er forsvarligt og rigtig — vilde have været nødvendigt. Vilde vi, at disse 10 Aar ogsaa skulde have taget de jydsk-synske Baners Synder fra tidligere Tid paa sig, saa at de skulde have forrentet ikke blot det tilskudte Beløb i disse 10 Aar, men den samlede, bogførte Værdi, vilde 4½ pCt. Rente og Afdrag af den til enhver Tid bogførte Værdi være 17,300,000 Kr. eller aarlig 1,730,000 Kr. Lægger vi dette til de sjællandske Udgifter, vil det blive 18,040,000 Kr. for at fyldestgøre 4½ pCt.-Systemet, naar man tager foruden de 10 Aar de foregaaende Aars Synder for de jydsk-synske Baners Vedkommende paa sig, eller 1,804,000 Kr. aarlig. Men selv med dette Udgangspunkt bliver der tilbage 68,460,000 Kr., som Skatteborgerne i disse 10 Aar have udredet udover, hvad denne yderligere Anvendelse af 4½ pCt.-Systemet vilde give. Det vilde, for at bruge de samme tre Exempler, for Kjøbenhavn give 7,800,000 Kr. eller 780,000 Kr. aarlig til Jernbaner i disse 10 Aar og for en Kjøbstad paa 7,500 Indbyggere 255,000 Kr. eller 25,000 Kr. aarlig samt for et Sogn paa 2000 Indbyggere 68,000 Kr. eller 6,800 Kr. aarlig. Tror man ikke, at denne Udmalkning, som vor Finantsbestyrelse har brugt i disse 10 Aar, har virket i høj Grad lamnende for alle de

Interesser, som de private Borgere eller Kommunerne maatte have haft at varetage? Har man ikke denne Mening derom, saa har man en anden Opfattelse af, hvorledes det staar til i Landet, end jeg. Den samme Opfattelse af disse Statsaktivers Rentabilitet, nemlig, at man ikke kan sige, at Pengene ere kastede ud af Vinduet eller ikke have Betydning for den finansielle Opgjørelse, komme vi til ved en anden Sammenligning, som jeg skal anføre. Kassebeholdningens Renter Aar for Aar kan der vanskeligt gaas ud fra, fordi der er saa mange Tilfældigheder, der gjøre, at Renten og Renteprocenten af Kassebeholdningen, naar denne er stærk stigende, kan variere ikke lidet. For at faae et fast Udgangspunkt har jeg derfor regnet følgende. Af Kassebeholdningen, der den 1ste April 1873 var 19¼ Millioner, har jeg taget 10 Millioner til Brug for Finantsbestyrelsen med 1 pCt. Rente, det er 100,000 Kr. — maaffe er 1 pCt. for meget, men det gjør ikke Noget i denne Sammenstilling — Resten til 4 pCt. er 390,000 Kr., det vil give for 1873—74, naar der gaas ud fra Status den 1ste April 1873, 490,000 Kr. Renten af Aktiverne har udgjort det samme Aar, indbefattet Jernbanerne, 4,873,000 Kr., i Alt er saaledes Indtægterne af Renterne af Reservecapitalen, Beholdningen og Jernbanerne 5,363,000 Kr. Statsgjældens Forrentning har det samme Aar været 9,241,000 Kr. Der bliver saaledes en Førstjæl til Skade for Balancen, til Udgift for Staten af 3,870,000 Kr. Tage vi nu Status den 1ste April 1883, have vi en Kassebeholdning af 42½ Million, tages 10 Millioner deraf med 1 pCt., 100,000 Kr., og Resten til 4 pCt. ca. 1,300,000 Kr., bliver Renten af Kassebeholdningen 1,400,000, det er det samme Udgangspunkt som foran. Renten af Reservecapitalen af de øvrige Aktiver og Udbyttet af Jernbanerne har i dette Finantsaar udgjort 5,234,000 Kr., i Alt har saaledes Renter og Udbyttet af Aktiverne og Beholdningen i 1882—83 udgjort 6,634,000 Kr. Statsgjældens Forrentning har i de samme Aar været 8,362,000 Kr., saa at Underskudet paa disse Konti altsaa har været 1,728,000 Kr., i Begyndelsen af Tidrummet var det, som nævnt, 3,873,000 Kr., der er altsaa Fremgang paa disse Konti, en Fremgang af 2,150,000 Kr. Det vil svare til en Forrentning af den foran omhandlede Forøgelse paa ca. 90 Mill. af Statsbanernes Værdi med omtr. 2½ pCt., det vil sige, at den Gjennemsnitsprocent, som de jydsk-synske Jernbaner have givet i dette Tidrum af ca. 17/20 pCt. ved Erhvervelsen af de sjællandske Baner er steget saaledes, at den efter denne Opstilling har kunnet regnes til 2½ pCt.